

SELETUSKIRI

põllumajandusministri määruse „**Mahlatoodete koostis- ja kvaliteedinõuded ning toidualase teabe esitamise nõuded**” juurde

1. Sissejuhatus

Määruse eelnõu on välja töötatud toiduseaduse § 12 lõike 4 ja § 38 lõike 4 alusel ning on tingitud õigusakti aluseks olevate volitusnormide muutumisest. Nimetatud volitusnormide muudatus, mille kohaselt antakse vastav volitus Vabariigi Valitsuselt valdkonna eest vastutavale ministrile ehk põllumajandusministrile, on vastu võetud toiduseaduse muutmise seadusega (RT I, 09.10.2014, 1). Volitusnormide muutmise on tinginud toiduvaldkonna õigusloome ja järelevalve koondumine ühe ministeeriumi – Põllumajandusministeeriumi – valitsemisalasse. Seega muutub Vabariigi Valitsuse 20. juuni 2013. a määrus nr 98 „Mahlatoodete koostis- ja kvaliteedinõuded ning märgistamise erinõuded” alates 13. detsembrist 2014. a kehtetuks ning nimetatud nõuded tuleb uuesti kehtestada põllumajandusministri määrusena.

Määruse eesmärk on ka tagada, et nõukogu direktiivis 2001/112/EÜ toiduks ettenähtud puuvilja- ja marjamahlade ning teatavate samalaadsete toodete kohta (EÜT L 10, 12.01.2002, lk 58–66) sätestatud nõuded on riigisiseses õigusaktis jätkuvalt üle võetud.

Lisaks rakendub alates 13. detsembrist 2014. a Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT L 304, 22.11.2011, lk 18–63). Nimetatud määruse rakendamiseks on vajalik teha asjakohased täpsustused ka mahlatoodete märgistust reguleerivates sätetes.

Põllumajandusministri määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Põllumajandusministeeriumi toiduohutuse osakonna toidu üldnõuete büroo peaspetsialist Katrin Lõhmus (625 6509, katrin.lohmus@agri.ee), eelnõule on juriidilise ekspertiisi teinud õigusosakonna nõunik Diana Rammul (625 6259, diana.rammul@agri.ee) ning keeleliselt on eelnõu toimetanud sama osakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Võrreldes valdkonda seni reguleerinud kehtiva Vabariigi Valitsuse 20. juuni 2013. a määrusega nr 98 „Mahlatoodete koostis- ja kvaliteedinõuded ning märgistamise erinõuded” on eelnõus tehtud üksnes tehnilised muudatused, sisulisi muudatusi eelnõus ei ole. Tehnilised muudatused on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1169/2011 terminoloogiaga kooskõlla viimisega, asendades sõnad „märgistamise erinõuded” sõnadega „toidualase teabe esitamise nõuded”, samuti lisatakse lõige viitega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele 1169/2011.

Määrust kohaldatakse mahla, mahla kontsentreeritud mahlast, tõmmismahla, kontsentreeritud mahla, mahlapulbri ja nektari (edaspidi *mahlatooted*) suhtes. Eelnõus

esitatakse nimetatud toodete koostis- ja kvaliteedinõuded ning toidualase teabe esitamise nõuded. Mahlatoodetele on kindlaks määratud iseloomulikud näitajad, mistõttu peavad sama nimetusega tooted vastama ühesugustele koostis- ja kvaliteedinõuetele.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas nõukogu direktiiviga 2001/112/EÜ inimtoiduks ettenähtud puuviljamahlade ja teatavate samalaadsete toodete kohta (EÜT L 10, 12.01.2002, lk 58–66), mida on muudetud direktiividega 2009/106/EÜ (ELT L 212, 15.08.2009, lk 42–44) ja 2012/12/EL (ELT L 115, 27.04.2012, lk 1–11).

4. Määruse mõjud

Määruse sihtrühm on mahlatooteid käitlevad toidukäitlejad.

Määruse kehtestamine on tingitud asjaolust, et mahlatoodete nõuete kehtestamise kohustus läks Vabariigi Valitsuselt põllumajandusministrile. Põllumajandusminister kehtestab oma määrusega uuesti seni kehtinud Vabariigi Valitsuse 20. juuni 2013. a määruses nr 98 mahlatooteid puudutavad nõuded. Seega ei too määruse kehtestamine kaasa uusi nõudeid ega ülesandeid Veterinaar- ja Toiduametile ega käitlejatele.

Kuna määruisel puudub oluline mõju, ei ole vaja koostada HÕNTE § 65 lõike 2 kohast mõjude analüüsi aruannet.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulutused ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too endaga kaasa täiendavaid tegevusi ega lisakulutusi riigieelarve vahenditest, samuti ei kaasne sellega uusi tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määruse jõustumine on eelnõu kohaselt kavandatud 13. detsembrile 2014. a. Nimetatud jõustumise kuupäev on sätestatud arvestusega, et määrus jõustuks ühel ajal toiduseaduse muutmise seadusega.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitati kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Sotsiaalministeeriumile. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kooskõlastas määruse eelnõu ilma märkusteta. Sotsiaalministeerium ei kandnud ettenähtud tähtaja jooksul eelnõude kooskõlastamise infosüsteemi kirja eelnõu heakskiitmise või eelnõuga põhjendatult mittenõustumise kohta ega taotlenud ka tähtaja pikendamist. Seega on eelnõu Vabariigi Valitsuse reglemendi § 7 kohaselt loetud eelnimetatud ministeeriumide poolt kooskõlastatuks.

Samuti saadeti eelnõu arvamuse avaldamiseks Eesti Toiduainetööstuse Liidule, Eesti Kaupmeeste Liidule, Eesti Kaubandus-Tööstuskojale, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale, Veterinaar- ja Toiduametile ning Tarbijakaitseametile. Ettepanekud eelnõu kohta esitas nimetatud organisatsioonidest Veterinaar- ja Toiduamet. Nimetatud ettepanekutega osaliselt arvestati. Eelnõu § 8 lõikes 7 asendati kasutatud termin „mürgistusel“ terminiga „mürgistamisel“. Samuti arvestati § 8 lõike 9 osas tehtud ettepanekuga ja asendati termin „pakendi külge kinnitatud etiketil“ terminiga „pakendile kinnitatud mürgistusel“. Nimetatud muudatused on kooskõlas Nõukogu

direktiiviga 2001/112/EÜ ja uues Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1169/2011 kasutatud terminitega.

Veterinaar- ja Toiduameti poolt tehtud ettepanekud kasutada § 8 lõikes 10 ja § 9 lõikes 2 termini „märgistus“ asemel teist sõnastust ei võetud arvesse, kuna eelnõu nõuete aluseks olevas direktiivis 2001/112/EÜ on siinkohal kasutatud just terminit „märgistus“.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ants Noot
Kantsler